

वा० रा०

॥३६॥

अरणीसुतमग्निं ॥ ३९ ॥ उपविष्टस्य प्रायमुपविष्टस्य ॥ लिंगिनं प्राणलिंगिनं लिंगशरीरवंतं वा ॥ आत्मानं साधयिष्यतः शरीरेण वियोजयिष्यतः ॥ लिंगिनीमिति पाठे प्राणलिंगिनीं चितिं चैतन्यमित्यर्थः ॥ ४० ॥ इदं वक्ष्यमाणं आपः अपइत्यर्थः ॥ ४१ ॥ सीतामपश्यतोमम यशस्विनी यशःसंपादिका मृतस्य ख्यातिर्यशः ॥ सुजात मूला सुजातकारणवती कीर्तिरूपा माला जीवतः सा कीर्तिः चिररात्रायेत्यव्ययं चिरायेत्यर्थः ॥ चिरायभग्ना ॥ आत्यंतिकलयंगतेत्यर्थः ॥ तीर्थस्तु चिररात्रीयंममेतिपाठं प्रकल्प्य सीतान्वेषणोपयुक्तत्वेनशोभनमूला सीतान्वेषणसौकर्यापादकचंद्रिकया ॥ सुभगा सीतान्वेषणसहका रिणीति सर्वैः क्रियमाणा कीर्तिरेव माला यस्याः सेयं चिररात्री सागरानूपजेदेशेवहुमूलफलोदके ॥ चितिं कृत्वा प्रवेक्ष्यामि समिद्धमरणीसुतं ॥ ३९ ॥ उपविष्टस्य वासम्यक् लिंगिनं साधयिष्यतः ॥ शरीरं भक्षयिष्यंति वायसाः श्वापदानि च ॥ ४० ॥ इदमप्यृषिभिर्दृष्टं निर्याणमिति मेमतिः ॥ सम्यगापः प्रवेक्ष्यामि न चेत्पश्यामि जान कीं ॥ ४१ ॥ सुजातमूला सुभगा कीर्तिमालायशस्विनी ॥ प्रभग्ना चिररात्राय मम सीतामपश्यतः ॥ ४२ ॥ तापसो वा भविष्यामि निय तो वृक्षमूलिकः ॥ नेतः प्रतिगमिष्यामि तामदृष्ट्वासितेक्षणां ॥ ४३ ॥ यदितु प्रतिगच्छामि सीतामनधिगम्यतां ॥ अंगदः सहितः सर्वैर्वा नैरेर्न भविष्यति ॥ ४४ ॥ विनाशे बहवो दोषा जीवन् प्राप्नोति भद्रकं ॥ तस्मात्प्राणान् धरिष्यामि ध्रुवो जीवतिसंगमः ॥ ४५ ॥ एवं बहुवि धंदुः खं मनसाधारयन् बहु ॥ नाध्यगच्छत्तदा पारं शोकस्य कपिकुंजरः ॥ ४६ ॥ चिरकालविशिष्टा दीर्घा रात्रिः स्वस्य लंकाप्रवेशरात्रिः प्रभग्ना निष्फला जाता इत्यर्थः अनेन रामकार्ये सहकारिणी स्वेच्छया रात्रिरप्यात्मानं वर्धितवतीति सूच्यत इत्याह ॥ ४२ ॥ तापसः जटाकाषायादिचिह्नोयतिः ॥ ४३ ॥ अदृष्ट्वा गमने निश्चि तमासन्नं दोषमाह ॥ यदित्विति ॥ न भविष्यति न जीविष्यति ॥ ४४ ॥ एवमगमने निश्चिते मरणजीवितयोः किं श्रेयस्तत्राह ॥ विनाश इति ॥ दोषाः बहवः प्रागुक्ताः चिरं मदगम ने सीताविनाशनिश्चयेन रामादयो न स्युरेव आत्मघातादयश्च ॥ जीवंस्तु ममात्मा भद्रकंप्राप्नोति ॥ वक्ष्यमाणानां विधोपायाश्रयणेन तस्मात्प्राणान् धरिष्यामि ॥ यतोमयि जीव तिसति संगमः सुखसंगमो रामादीनां ध्रुवः संभावित इत्यर्थः ॥ काव्यलिंगमत्रालंकारः ॥ तीर्थस्त्वत्र जीवितसंगम इति पाठं कल्पयामास ॥ ४५ ॥ इतः परं कविवाक्यं ॥ एवमित्यादि ॥ ४६ ॥

सु० कां०

॥३६॥